

Prof. dr hab. Piotr Dobosz

Kraków, dnia 28 kwietnia 2024 r.

Uniwersytet Jagielloński w Krakowie

Wydział Prawa i Administracji

Katedra Prawa Samorządu Terytorialnego

Recenzja rozprawy doktorskiej Pana mgra Mariusza Krzysztofa Szatkowskiego pt. *Prawotwórstwo organizacji sportowych*, Gdańsk 2023, maszynopis, ss. 543, przygotowanej pod kierunkiem prof. dr. hab. Tomasza Bąkowskiego, przy udziale promotora pomocniczego: dr Katarzyny Szlachetko

W związku z powierzeniem mi funkcji recenzenta rozprawy doktorskiej Pana mgra Mariusza Krzysztofa Szatkowskiego pt. *Prawotwórstwo organizacji sportowych*, Gdańsk 2023, maszynopis, ss. 543, przygotowanej pod kierunkiem prof. dr. hab. Tomasza Bąkowskiego, przy udziale promotora pomocniczego: dr Katarzyny Szlachetko, przedkładam recenzję doktoratu wraz z pozytywnym wnioskiem, co do spełnienia przez Doktoranta wymagań odnoszących się do przewodów doktorskich a określonych w obowiązujących przepisach prawnych.

Podstawę prawną przygotowanej recenzji stanowi uchwała Rady Dyscypliny Nauki Prawne Uniwersytetu Gdańskiego z dnia 22 stycznia 2024 roku.

Już na wstępie z pełnym przekonaniem stwierdzam, że przedłożona do mojej recenzji dysertacja doktorska Pana mgra Mariusza Krzysztofa Szatkowskiego pt. *Prawotwórstwo organizacji sportowych*, Gdańsk 2023, maszynopis, ss. 543, przygotowana pod kierunkiem prof. dr. hab. Tomasza Bąkowskiego, przy udziale promotora pomocniczego: dr Katarzyny Szlachetko, odpowiada w pełnym zakresie wymogom sformułowanym przez obowiązujące przepisy prawne.

Dysertacja doktorska Pana mgra Mariusza Krzysztofa Szatkowskiego pt. *Prawotwórstwo organizacji sportowych*, Gdańsk 2023, maszynopis, ss. 543, napisana pod kierunkiem prof. dr. hab. Tomasza Bąkowskiego, przy udziale promotora pomocniczego: dr Katarzyny Szlachetko przygotowana w zakresie nauk społecznych w dyscyplinie nauki prawne stanowi w treści i ujęciu oryginalne rozwiązanie trafnie i prawidłowo sprecyzowanego problemu naukowego oraz dobitnie wykazuje ogólną wiedzę teoretyczną Doktoranta w zakresie dorobku nauki prawa konstytucyjnego, prawa i postępowania administracyjnego

ogólnego, wybranych dziedzin materialnego prawa administracyjnego i prawa sądowniczo-administracyjnego a także innych gałęzi prawa. Rozważania przeprowadzone przez Doktoranta w przedłożonej dysertacji doktorskiej wskazują również na Jego umiejętność dojrzałego prowadzenia pracy naukowej w obrębie nauk społecznych w dyscyplinie nauki prawne.

W związku z powyższym wypowiadam się za dopuszczeniem Pana mgra Mariusza Krzysztofa Szatkowskiego do dalszych etapów przewodu doktorskiego, w tym do publicznej obrony przedłożonej dysertacji doktorskiej.

W uzasadnieniu wysoce pozytywnej oceny rozprawy doktorskiej oraz w pełni pozytywnego wniosku w sprawie prowadzenia dalszych czynności przewodu doktorskiego Pana mgra Mariusza Krzysztofa Szatkowskiego stwierdzam, co następuje:

I. Analiza tematu rozprawy, problemów i celów badawczych, układu pracy, zakresu rozważań, a także metody badawczej oraz poprawności językowej

I.1. Wybór, ujęcie i znaczenie (ranga) tematu rozprawy. Temat rozprawy został niezwykle trafnie dobrany. Przemawiają za tym stwierdzeniem co najmniej dwa elementy. Po pierwsze, jest to okoliczność faktyczna, iż w dziedzinie prawa sportowego liczba prac doktrynalnych w polskiej literaturze prawniczej poświęconych tej problematyce nie należy do zbyt licznych. Po drugie Autor podjął się analizy zagadnienia prawotwórstwa a zatem kwestii tworzenia (stanowienia) prawa przez organizacje sportowe. A zatem zagadnienia w nauce aktualnego i w zasadzie nowego. Szczególnie jeżeli zastanawiamy się które z podjętych wątków są elementem prawa prywatnego a które publicznego.

Wybrany przez Pana mgra Mariusza Krzysztofa Szatkowskiego temat dysertacji doktorskiej wskazuje, że Autor podejmuje problematykę o charakterze teoretyczno-prawnym instytucji prawnych z szeregu dziedzin prawa. Praca doktorska – chociaż osadzona przedmiotowo w obrębie prawa administracyjnego – obejmuje także wątki problemowe z innych gałęzi prawa np. z zakresu prawa konstytucyjnego ale także prawa międzynarodowego i prawa Unii Europejskiej.

Doniosłe z perspektywy doktrynalnej jest to, że rozważania Doktoranta nie koncentrują się wyłącznie na szczegółowej charakterystyce rozwiązań prawno-pozytywnych i pozytywno-proceduralnych, ale zostały problemowo osadzone w obrębie części ogólnej prawa

administracyjnego i postępowania administracyjnego, a także – w odpowiednim zakresie – w ramach innych gałęzi i dyscyplin prawa. Praca obejmuje analizę aspektów prywatnoprawnych i publicznoprawnych organizacji sportowych. Z aprobatą podnieść należy, że dysertacja doktorska – ujmując rzecz od strony podmiotowej odnosi się nie tylko do krajowych ale i międzynarodowych organizacji sportowych.

Autor uwzględnił w dysertacji doktorskiej bardzo bogatą krajową i zagraniczną literaturę tematu, co należy uznać za prawidłowe metodologicznie. Podkreślenia wymaga, że literatura ta jest bogata ilościowo, właściwa merytorycznie i aktualna z perspektywy tytułu pracy doktorskiej. Zawartość pracy jednoznacznie umożliwia zakwalifikowanie doktoratu jako wybitnego.

Sam tytuł dysertacji doktorskiej ma charakter oryginalny w tym znaczeniu, że Autor zawarł w nim nie tylko abstrakcyjną instytucję prawną ale koreluje ją w węzle problemu naukowo-badawczego. Wprowadzenie pojęcia *prawotwórstwa* posiada utrwalone w doktrynie znaczenie prawnicze ale nabiera ono tutaj zabarwienia problemowego ze względu na status prawny organizacji sportowych. Praca doktorska już w samym tytule powinna sygnalizować nie tylko zakres przedmiotowy rozważań, ale formułować także problem merytoryczny, który zostanie poddany rozważaniom naukowym, co zostało spełnione w odniesieniu do recenzowanej dysertacji doktorskiej. Wymaga podkreślenia, że już sam wybór tematu jest dobrany trafnie i ma wymiar aktualności w obrębie nauki i praktyki. Jest ponadto doktrynalnie wartościowy i nośny problemowo. Recenzowana dysertacja doktorska czyni zatem w pełni zadość takiemu założeniu merytorycznemu i metodologicznemu.

Autor dysertacji doktorskiej podjął w niej szereg istotnych dylematów teorii i empirii prawa administracyjnego i innych gałęzi czy dyscyplin prawa. Wymaga podkreślenia, że Autor pracy doktorskiej nie pozostaje w swoich ustaleniach wyłącznie w obrębie teorii i aktualnie obowiązujących rozwiązaniach prawnych ale prowadzi również charakterystykę empiryczną.

Tytuł rozprawy doktorskiej wskazuje ponadto, że Doktorant nie obawia się trudnych i skomplikowanych zagadnień. Jest to szczególnie istotne w odniesieniu do osób, które zamierzają systemowo i w dłuższej perspektywie zajmować się naukami prawnymi. Jak można wnosić z lektury treści całej dysertacji doktorskiej Pan mgr Mariusz Krzysztof Szatkowski posiada wyraziste predyspozycje do prowadzenia działalności naukowej.

Z perspektywy ustaleń nauki prawa administracyjnego należy dobitnie podkreślić, że rozprawa doktorska nie posiada charakteru wyłącznie opisowego, ale jest przede wszystkim

dogłębną analizą teoretyczno-prawną nie tylko w obrębie polskiego prawa publicznego. Dysertacja doktorska jest ponadto pracą, która we właściwym zakresie i stosownych proporcjach podejmuje wątki prawa międzynarodowego i prawa Unii Europejskiej.

Treść recenzowanej rozprawy doktorskiej wskazuje, że Autor umiejętnie i z dużą swobodą potrafi formułować problemy badawcze do których ze zróżnicowanym stopniem szczególności ustosunkowuje się w formie tez i cząstkowych podsumowań w poszczególnych częściach rozprawy.

Za twierdzeniami i tezami Doktoranta podąża wysoka umiejętność prawniczej argumentacji uwzględniającej różne okoliczności przemawiające za i przeciw określonemu sposobowi rozumowania. Autor posiada również umiejętności w formułowaniu ustaleń uogólniających, co jest nieodzowne dla wartościowej pracy badawczej. W tym zakresie Doktorant wykazuje wysokie umiejętności naukowe, które doprowadziły w konsekwencji do przygotowania bardzo wartościowej dysertacji doktorskiej. Doktorant prowadząc badania naukowe nad problematyką tytułową doktoratu czyni to w sposób systemowy, dogłębny, dokonując wszechstronnej analizy stanu obowiązujących regulacji prawnych i ich doktrynalnej, empirycznej ale i judycjalnej (orzeczniczej) recepcji. Powyższy zabieg badawczy umożliwił Doktorantowi dokonanie interesujących i nośnych doktrynalnie ustaleń badawczych.

I.2. Cele badawcze pracy. We *Wprowadzeniu* (ss. 11-20) dysertacji doktorskiej Autor w sposób uzasadniony względami merytorycznymi wyjaśnia przyczyny zainteresowania tytułową problematyką, jej znaczenia dla nauki i praktyki prawa oraz określa cele i metody badawcze zastosowane w pracy. Przedmiotem dysertacji doktorskiej jest analiza prawotwórstwa organizacji sportowych. Autor w tym zakresie analizuje obowiązujące aktualnie prawodawstwo krajowe i już w tym miejscu odnosi się do literatury krajowej.

Trafnym zamierzeniem autorskim była dążność Doktoranta do w miarę pełnego kompleksowego przedstawienia problematyki związanej ze sportem, organizacjami sportowymi i działalnością prawotwórczą tych organizacji. Podjęcie analizy tej problematyki wynika z przekonania autorskiego, iż nie zostało ono dostatecznie zbadane i opisane w literaturze naukowej. Co więcej, już samo *Wprowadzenie* jest adekwatnie pojemne merytorycznie i problemowo. Znamionuje umiejętności znajdowania zagadnień i podnoszenia problemów, stosowania właściwych metod badawczych oraz zapowiada bardzo pogłębioną analizę dalszych części doktoratu.

I.3. Plan i układ pracy.

Przyjęty w pracy doktorskiej plan i układ dysertacji uważam za prawidłowy i umożliwiający czytelnikowi zapoznanie się z wszechstronną charakterystyką tytułowego zagadnienia problemowego. Został on sporządzony w sposób logiczny i czytelny oraz świadczy także o umiejętnościach konstrukcyjno-metodologicznych Autora recenzowanej rozprawy doktorskiej. Plan i układ pracy świadczy o przemyślanej konstrukcji pracy odzwierciedlającej pełne rozeznanie Autora w całości obszaru badawczego. Zawartość całej pracy doktorskiej posiada charakter systemowy w znaczeniu merytorycznego wyczerpania zagadnień ważnych, a nawet mniej istotnych, z punktu widzenia tematu dysertacji doktorskiej. Wewnętrzna konstrukcja pracy (plan pracy) jest zdeterminowana przemyślanym podejściem o charakterze teoretyczno-prawnym, eliminującym do niezbędnego minimum wątki opisowe.

Oprócz *Wprowadzenia* dysertacja doktorska składa się z pięciu rozdziałów, oraz z *Wniosków*.

W rozdziale pierwszym (ss. 21-69) scharakteryzowane zostały podstawowe pojęcia oraz zagadnienia ogólne, których dookreślenie było niezbędne dla prawidłowego przeprowadzenia wywodów istotnych dla pełnego przedstawienia tematu pracy oraz wykazania zasadności zarówno postawionej tezy głównej, jak też pozostałych szczegółowych. Autor bardzo wnikliwie analizuje pojęcie i zagadnienie sportu. Na tle takiej wszechstronności powstaje pytanie czy można byłoby klasyfikować sport w znaczeniu dynamicznym i statycznym.

Podkreślenia wymagają rozważania kontekstowe i płaszczyznowe, np. w kontekście społecznym, gospodarczym i politycznym. Ten ostatni wątek chociaż scharakteryzowany prawidłowo wywołuje pewien niedosyt z punktu widzenia ustrojowo-prawnego, w kontekście chociażby znaczenia dla państw totalitarnych i demokratycznych. Także kulturowy aspekt sportu mógłby w zasadzie stanowić przedmiot rozważań tak szerokich, że powstałaby w konsekwencji nowa i obszerna praca. Dlatego niezwykle trafnym pociągnięciem autorskim było tutaj zatrzymanie się tylko na najważniejszych wątkach

Rozdział drugi (ss. 71-154) poświęcony został omówieniu zagadnieniu prawnej regulacji sportu. Interesujące są tutaj rozważania zagadnienia sportu w zakresie osi czasu w płaszczyźnie jurydyzacji.

Z powyższego zagadnienia Autor wywiązał się znakomicie. W każdym z okresów przeanalizowano nie tylko kontekst społeczny ale i prawny. Właśnie pod kątem sportu pojmowanego w sposób całościowy a nie w ramach poszczególnych dyscyplin prawnych. Gdyby podążyć np. ścieżką piłki nożnej to wiele wydarzeń piłkarskich z okresu np. Galicji,

czyli w czasie zaborów, wymaga dzisiaj analizy austriackich przepisów prawnych, czyli dokonania kwerendy archiwalnej w zasobach austriackich.

W rozdziale trzecim omówiono problematykę prawnej regulacji organizacji sportowych (ss. 155-227). Autor prezentuje tutaj aspekty ustrojowe i organizacyjne w aspekcie krajowym i międzynarodowym. Zaczynając od pojęcia *organizacji sportowej* poprzez organizację sportu krajowego i międzynarodowego. Autor akcentuje tutaj aspekty prywatnoprawne odwołując się niekiedy do rozwiązań atypowych w formie spółek z ograniczoną odpowiedzialnością.

Rozdział czwarty (ss. 229-396) zawiera rozważania i ustalenia dotyczące sedna tematu doktoratu i są kluczowe z punktu widzenia przedmiotu rozważań oraz celu dysertacji doktorskiej. Analizie poddane zostały bowiem zagadnienia konstrukcyjne systemu prawotwórstwa organizacji prawotwórczych. W tej części Autor sięga do klasyki prawa administracyjnego. Szczególnie interesujące jest osadzenie prawotwórstwa organizacji sportowych w układzie niezorganizowanych źródeł prawa sportowego. Autor charakteryzuje także aspekty bardzo współczesne, jak np. zagadnienie tzw. prawa miękkiego i norm pozaprawnych, osadzając je w płaszczyźnie sportowej i aktualnej ze względów merytorycznych.

W ostatnim piątym rozdziale zaprezentowane zostały wyniki doktrynalno-empiryczne w obszarze kontroli i nadzoru nad działalnością prawotwórczą organizacji sportowych (ss. 397-456). Doktorant wskazuje w tym miejscu na m.in. nadzór państwowy i quasi nadzorowi w układzie światowego układu strukturalnego organizacji sportowych. Autor dokonał w tym zakresie szeregu oryginalnych ustaleń.

Wszystkie powyższe rozdziały zostały opracowane w sposób pogłębiony i nośny swoją oryginalnością.

Zwieńczeniem tej doskonałej pracy są *Wnioski* (ss. 457-478). Są one multitematyczne i konstrukcyjnie doprecyzowane. Należy chociażby odnieść się do koncepcji autonomii sportu, którą Autor ocenia jako pozytywne zjawisko podnosząc zarazem, że są jednak pewne granice tej autonomii.

I.4. Metody i techniki badawcze

Doktorant wykorzystał w pracy właściwe metody i techniki badawcze. Metoda prawnodogmatyczna wykorzystana została celem ustalenia treści norm prawnych i zbadania ich związków. Metoda prawnooporównawcza posłużyła do wykazania odniesień do rozwiązań przyjętych w innych gałęziach prawa.

Zastosowanie wymienionych metod i technik badawczych umożliwiło Autorowi sformułowanie konkluzji, które przedstawione zostały w poszczególnych rozdziałach oraz w ostatniej części opracowania, zawierającej *Wnioski* autorskie.

I.5. Wykorzystanie literatury i orzecznictwa

Doktorant wykorzystał w odpowiednim zakresie i proporcjach literaturę tematu, która umożliwiła prezentację poglądów doktryny, zarówno tych reprezentatywnych, jak i odosobnionych. Analiza orzecznictwa Naczelnego Sądu Administracyjnego, wojewódzkich sądów administracyjnych, a także Sądu Najwyższego i Trybunału Konstytucyjnego pozwoliła Autorowi na zestawienie linii orzeczniczych i poglądów doktryny, a w dalszej kolejności do zaproponowania rozwiązań na poziomie zmian treści przepisów.

Wymiar przejrzystości i czytelności rozważań zawartych w rozprawie doktorskiej byłby lepszy, gdyby ma końcu każdego rozdziału znajdowały się podsumowania kończące rozważania w danym rozdziale pracy, co na bieżąco znacznie uczyniłoby autorskie rozważania koncepcyjne.

I.6. Język pracy doktorskiej

Rozprawa doktorska została napisana językiem komunikatywnym, a prowadzone wywody są przejrzyste i zrozumiałe dla czytelnika. Wywody merytoryczne poprowadzone przez Doktoranta są przekonujące, niezależnie od tego czy Autor ustosunkowuje się do poglądów doktryny, treści źródeł prawa czy też orzecznictwa, i niezależnie od tego czy je aprobuje, czy też z nimi polemizuje.

II. Wnioski końcowe recenzenta

Drobne mankamenty techniczne nie obniżają wysokiej wartości recenzowanej dysertacji doktorskiej.

Sposób prezentacji problematyki pracy wykazuje, że Doktorant nabył zdolność formułowania tez i ich egzemplifikacji dzięki posiadanej umiejętności dojrzałej interpretacji tekstu prawnego przy jednoczesnym prawidłowym zastosowaniu instytucji, pojęć i zasad nauki prawa i postępowania administracyjnego, a w pewnym stopniu także obszarów innych nauk prawnych. Temat pracy determinował pewien zakres opisowych rozważań pozytywno-prawnych. Pomimo tego w dysertacji doktorskiej zdecydowanie przeważa problemowa i w odpowiedniej mierze twórcza analiza wybranych zagadnień, wspierająca się systemowo i kompleksowo właściwie dobranym dorobkiem doktryny i orzecznictwem trybunałów i sądów. Rozprawa dobitnie wskazuje duże zainteresowanie materiały tytułową pracy i zaangażowanie

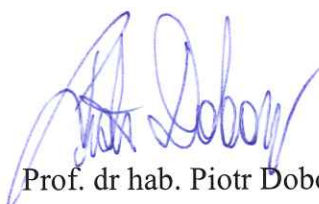
Doktoranta w systemowe ujęcie istotnych dla tematu zagadnień, wysoce poprawne ustalenie obowiązującego i historycznego stanu prawnego, reprezentatywne zgromadzenie literatury tematu i prawidłowe jej wykorzystanie.

Recenzent jest zdania, że przedłożona rozprawa doktorska z uwagi na swój zaangażowany merytorycznie, a zarazem aktualny i ambitny temat, który został prawidłowo i kreatywnie rozwinięty, a także ze względu na posiadany w odpowiednim zakresie wymiar teoretyczny i praktyczny – stanowi istotny wkład w naukę prawa i postępowania administracyjnego.

Uważam również, że dysertacja doktorska powinna zostać wydana drukiem.

Podsumowując stwierdzam i podkreślam – jak w konkluzji wstępnej – że recenzowana praca spełnia merytoryczne a także formalne wymogi stawiane pracom doktorskim i z tego powodu wnioskuję o dopuszczenie **Pana mgra Mariusza Krzysztofa Szatkowskiego** do dalszych etapów przewodu doktorskiego, w tym do publicznej obrony przedłożonej dysertacji doktorskiej.

Ze względu na jednoznacznie bardzo wysoki poziom doktoratu wnioskuję o jego wyróżnienie.

Prof. dr hab. Piotr Dobosz